

Drets culturals i fragilitats estructurals: el sistema cultural el 2019

Published by [Interacció](#) [1] on 09/12/2020 - 18:45 | Last modification: 23/03/2026 - 08:40

L'informe del CoNCA sobre l'estat de la cultura i de les arts 2019 desplaça el focus: ja no es tracta només de mesurar activitat o recursos, sinó de reconèixer la cultura com un dret de la ciutadania. Aquest gir posa en evidència una tensió persistent entre el discurs i la realitat del sistema cultural.

El document ofereix una lectura complexa d'un any que combina dinàmiques de canvi amb problemes de fons que es mantenen. D'una banda, es registren transformacions rellevants en els sectors culturals. En les arts escèniques, per exemple, el 2019 apareix marcat per la irrupció de les reivindicacions feministes i per una major atenció a la paritat en la programació i la creació. Aquest moviment no és anecdòtic, sinó que apunta a una revisió més profunda dels criteris de legitimitat i representació dins el sistema cultural.

Al mateix temps, el teixit cultural de base mostra una gran capacitat d'activació. Els ateneus, amb milers d'activitats i un volum significatiu de participació, continuen sent una infraestructura clau per a la vida cultural del país. Aquesta densitat associativa sosté pràctiques culturals quotidianes que sovint queden fora del focus de les polítiques culturals més visibles.

Ara bé, aquesta vitalitat conviu amb limitacions estructurals. L'informe assenyala dificultats persistents en la governança del sistema, especialment en la relació entre institucions, sectors i administracions. La manca d'una interlocució fluïda i estable, així com la feble incorporació de les recomanacions del CoNCA en la presa de decisions, apunten a un sistema que no acaba de traduir el coneixement en política pública.

Aquest problema s'arrossega des de fa anys i té a veure també amb el model institucional. El CoNCA, concebut inicialment com un organisme amb capacitat d'incidència directa, ha vist limitades les seves funcions, fet que ha condicionat el seu paper i la seva relació amb els sectors culturals. La conseqüència és una certa distància entre l'anàlisi i l'acció.

En aquest context, l'informe introdueix amb claredat la noció de drets culturals. La cultura és definida com un bé necessari i social, destinat al conjunt de la població, i no només com un camp d'activitat econòmica o creativa. Aquest plantejament obliga a repensar les polítiques culturals des d'una lògica d'accés, equitat i responsabilitat pública.

El 2019 apareix així com un any de transició. S'hi detecten avenços en termes de consciència i transformació sectorial, alhora que persisteixen dèficits en l'articulació institucional i en la capacitat d'orientar el sistema de manera coherent. El repte no és menor: passar d'un sistema que reacciona a un sistema que decideix.

El que es posa en joc no és només la millora d'uns sectors concrets, sinó la possibilitat de garantir la cultura com a dret efectiu. I això, més que noves declaracions, demana una arquitectura política capaç de sostenir-la en el temps.

PDF [\[2019\] Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: treball cultural i professionals

Tags: finançament de la cultura

Tags: equipaments culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: drets culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2020/conca-19>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/informe_anual_sobre_lestat_de_la_cultura_i_de_les_arts_2019.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3178>